

Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine Prijestonice Cetinje, na osnovu člana 24 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list CG“, br. 75/18) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), u postupku sprovedenom po zahtjevu Crnogorskog Telekomu A.D. Podgorica, Moskovska 29 iz Podgorice, broj 05-322/21-UPI-30 od 14.04.2021. godine, za davanje saglasnosti na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu za projekat bazne stanice mobilne telefonije na lokaciji „Njeguši M tel“, na dijelu kat. parcele br. 4499/1 i 4499/2 K.O. Njeguši, u okviru Prostorno urbanističkog Plana Prijestonice Cetinje, donosi:

R J E Š E N J E

1. DAJE SE SAGLASNOST na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu za projekat bazne stanice mobilne telefonije „Njeguši M tel“, na dijelu kat. parcela br. 4499/1 i 4499/2 K.O. Njeguši, u okviru Prostorno urbanističkog Plana Prijestonice Cetinje, koji je uradio Institut za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu - Sektor za ekologiju - Podgorica, aprila 2021. godine.

2. Nalaže se nosiocu projekta Crnogorskom Telekomu A.D. Podgorica, Moskovska 29 iz Podgorice, da planirani projekat bazne stanice mobilne telefonije „Njeguši M tel“, na dijelu kat. parcela br. 4499/1 i 4499/2 K.O. Njeguši, u okviru Prostorno urbanističkog Plana Prijestonice Cetinje, realizuje u svemu prema mjerama zaštite životne sredine utvrđenim u Elaboratu procjene uticaja iz tačke 1 ovog Rješenja a koje se odnose posebno na:

Mjere tokom izvođenja radova

- Antenski sistem bazne stanice se mora projektovati tako da se u glavnom snopu zračenja antene ne nalaze antenski sistemi drugih komercijalnih ili profesionalnih uređaja, kao ni sami uređaji. To se može postići izborom optimalne visine antene, kao i pravilnim izborom pozicije antenskog sistema na samom objektu.
- Zaštita od indukovanog direktnog dodira rješava se:
 - u instalacijama neizmjeničnog napona do 1kV, primjenom sistema TN-C/S uz reagovanje zaštitnih uređaja koji su postavljeni na početku voda i povezivanjem nultnih zaštitnih sabirnica ormana na zajednički uzemljivač objekta.
- Zaštita od štetnog dejstva statičkog elektriciteta rješava se:
- povezivanjem na pravilno izvedeno gromobransko uzemljenje objekata svih metalnih masa uređaja i opreme, a posebno antena, antenskih nosača i antenskih kablova koji mogu doći pod uticaj statičkog elektriciteta i
- Zaštita od štetnog dejstva berilijum oksida rješava se:
 - isticanjem uputstva o rukovanju i odlaganju berilijum oksida na lokaciji instalacije bazne radio stanice (berilijum oksid se koristi u baznim radio stanicama u pojačivačima RF snage i kombajner filtrima; koristi se u cilju

povećane brzine, smanjenja dimenzija kao i povećanje pouzdanosti rada prateće elektronike; kada je u čvrstom stanju (berilijum oksid keramika) ne uzrokuje štetne posledice po zdravlje čovjeka; inhalacija vazduha koji sadrži berilijum oksid može izazvati ozbiljna oboljenja pluća kod preosetljivih osoba; zbog toga je neophodno pridržavati se uputstva o rukovanju berilijum oksidom.

Mjere u toku funkcionisanja

- U toku redovnog rada moraju se primjenjivati sledeće mjere zaštite:
- obavezno je izvršiti označavanja izvora nejonizujućeg zračenja etiketama i oznakama u skladu sa Pravilnikom o načinu označavanja i izgledu oznake izvora nejonizujućih zračenja,
- zabranjuju se bilo kakve aktivnosti na antenskom stubu (npr.usmjeravanje antene, pričvršćivanje itd.) sve dok se ne isključe predajnici bazne stanice,
- bazna stanica mora biti zaključana i zaštićena od neovlašćenog pristupa, a u slučaju da je stub u pitanju, i ograđena,
- u okviru periodičnog održavanja bazne stanice (na svakih 6 mjeseci) treba izvršiti provjeru kompletne instalacije bazne stanice i pripadajućeg antenskog sistema,
- Nosilac projekta se obavezuje da baznu stanicu uključi u sistem daljinskog nadgledanja i održavanja u okviru koga treba da se nadgledaju sve kritične funkcije rada bazne stanice sa stanovišta zaštite životne sredine kao što su neovlašćeno otvaranje bazne stanice, požar i problemi u antenskim vodovima i antenskim sistemima,
- zabranjuje se pristup baznoj stanici neovlašćenim licima, pristup mogu imati samo ovlašćena lica koja su obučena za poslove održavanja i koji su upoznati sa činjenicom da se nikakve ne mogu obavljati na antenskom sistemu prije isključenja predajnika bazne stanice,
- baterije koje služe za napajanje bazne stanice el. energijom ne zahtijevaju bilo kakvo napajanje. Po isteku radnog vijeka baterija, neophodno je izvršiti njihovu zamjenu, a istrošene baterije je Investitor obavezan predati ovlašćenom preduzeću za tretman ove vrste otpada, odnosno privremeno ih skladištiti u odgovarajućem prostoru sa nepropusnim podom koji onemogućava bilo kakvo procurivanje u zemljište ili podzemne vode. Prema Pravilniku o klasifikaciji otpada i o postupcima njegove obrade, prerade i odstranjivanja, ova vrsta otpada se svrstava u grupu 16 06 01*;
- Nosilac projekta je obavezan da podatke o karakteristikama i količini otpada dostavlja Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine,
- Nosilac projekta je obavezan da u fazi dalje eksploatacije zadrži karakteristike koje su bile prezentovane u fazi projektovanja, u domenu parametara koji su bili mjerodavni za analize izvršene u ovom Elaboratu,
- takođe eventualno povećanje obima ove djelatnosti na predmetnoj lokaciji (promjena izračene snage, promjena opreme i sl.), ne može se izvršiti prije nego što se odgovarajućim analizama dokaže da takve izmjene neće imati negativnih uticaja na životnu sredinu.

Mjere u slučaju incidenta

- za objekte bazne stanice Nosilac projekta je obavezan da napravi Uputstvo o incidentnoj situaciji, i sa istim upozna sve zaposlene koji su u funkciji

- nadgledanja, upravljanja i održavanja. Takođe je obavezan da ima stalno pripravnu dežurnu ekipu službe održavanja, sa pratećim vozilima i opremom, imajući u vidu veliki broj baznih stanica na cijeloj teritoriji Crne Gore,
- u slučaju neregularnosti u radu bazne stanice, na osnovu alarma generisanih u okviru centra za nadgledanje i upravljanje, dežurni operater postupa po Uputstvu o incidentnoj, i u zavisnosti od nastalog incidenta,
 - u slučaju da je generisani alarm kritičan sa stanovišta zaštite životne sredine (požar u objektu, problemi u radu antenskih sistema i sl.) dežurni operater, je shodno Uputstvu o incidentnoj situaciji, dužan da daljinski isključi baznu stanicu iz operativnog rada,
 - u slučaju bilo kakve incidentne situacije, Nosilac projekta je dužan da obavijesti Agenciju za zaštitu prirode i životne sredine shodno Zakonu o životnoj sredini.

Program praćenja uticaja projekta na životnu sredinu

- Potrebno je izvršiti mjerenje elektromagnetnog zračenja na lokaciji projekta u fazi tehničkog prijema (preko ovlašćene institucije). O rezultatima mjerenja obavezno je obavještavanje javnosti na transparentan način.
- Shodno Pravilniku o načinu prvih i periodičnih mjerenja nivoa elektromagnetnih polja ("Službeni list Crne Gore", br. 56/15), učestalost periodičnih mjerenja utvrđuje se na osnovu sljedećih kriterijuma:
 - mjerenje se vrši jedanput svake četvrte kalendarske godine ako pri prvom mjerenju u odabranim tačkama u okolini izvora izmjerene vrijednosti ne prelaze 10% propisanih vrijednosti upozorenja za elektromagnetna polja frekvencije, odnosno ako ukupni nivo zračenja koje kumulativno generišu svi izvori ne prelazi 10% dozvoljene vrijednosti,
 - mjerenje se vrši jedanput svake druge kalendarske godine ako pri prvom mjerenju u odabranim tačkama u okolini izmjerene vrijednosti iznosi između 10% i 50% dozvoljene vrijednosti;
 - mjerenje se vrši jedanput godišnje ako pri prvom mjerenju u odabranim tačkama u okolini izvora izmjerene vrijednosti prelaze 50% propisanih vrijednosti upozorenja za elektromagnetna polja date frekvencije, odnosno ako ukupni nivo zračenja koje kumulativno generišu svi izvori prelazi 50% dozvoljene vrijednosti.
 - ova učestalost se shodno Pravilniku povećava, ako se na lokaciji izvora elektromagnetnih polja za koje je izdata dozvola za korišćenje pusti u rad novi izvor koji povećava utvrđenu učestalost periodičnih mjerenja. U slučaju da izmjerene vrijednosti prelaze dozvoljene granice, potrebno je preduzeti adekvatne mjere, propisane zakonom, u cilju njihovog dovođenja na dozvoljene vrijednosti.

Realizovanje mjera zaštite životne sredine definisanih Elaboratom na koji je data saglasnost iz tačke 1 ovog rješenja, shodno članu 26 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu, vrši nadležni inspeksijski organ.

3. Ova saglasnost prestaje da važi ukoliko nosilac projekta ne pribavi građevinsku dozvolu ili ne podnese prijavu početka građenja objekta iz tačke 1 dispozitiva ovog Rješenja, u roku od dvije godine od dana dostavljanja ovog rješenja.

Obrazloženje

Nosilac projekta Crnogorski Telekom iz Podgorice, podnijelo je zahtjev broj 05-322/21-UPI-30 od 16.04.2021. godine, za davanje saglasnosti na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu za projekat bazne stanice mobilne telefonije na lokaciji „Njeguši M tel“, na dijelu kat. parcel br. 4499/1 i 4499/2 K.O. Njeguši, u okviru Prostorno urbanističkog Plana Prijestonice Cetinje, koji je izradio Institut za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu – Sektor za ekologiju- iz Podgorice, aprila 2021. godine.

U skladu sa odredbama člana 20 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu sredinu („Sl.list CG“, broj 75/18) o zahtjevu vremenu i mjestu održavanja javnog uvida i javne rasprave pismenim aktom broj 05-322/21-UPI-30 od 19.04.2021. godine, obaviješteni su organi i organizacije, dok je zainteresovana javnost obaviještena oglasom u dnevnom listu „Pobjeda“, objavljenim dana 20.04.2021. godine, kao i na sajtu Prijestonice Cetinje, gdje se mogao i preuzeti Elaborat.

Ostavljen je rok u kojem su svi zainteresovani mogli imati uvid u predmetni Elaborat, javna tribina je održana 05.05.2021. godine sa početkom u 10 časova u maloj sali Prijestonice Cetinje. U datom roku trajanja javne rasprave uvid u predmetni Elaborat nije vršen od strane zainteresovanih subjekata. Na javnoj tribini nije bilo primjedbi, kao ni primjedbi pristiglih putem pošte.

Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu je dana 20.04.2021. godine dostavljen Komisiji za ocjenu, koja je je obrazovana Rješenjem Sekretarijata za uređenje prostora i zaštitu životne sredine (broj 05-322/21-UPI-30/2 od 19.04.2021. godine). Nakon održane javne tribine Komisiji je elektronskim putem dostavljen Izvještaj sa javne tribine (05-322/21-UPI-30/2 od 05.05.2021. godine).

Komisija je razmotrila dostavljenu dokumentaciju i nakon izrade pojedinačnih Izvještaja je sačinila Zajednički izvještaj Komisije broj (05-322/21-UPI-30/5 od 20.05.2021. godine), sa predlogom davanja saglasnosti na predmetni Elaborat.

Imajući u vidu navedeno, Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine, na osnovu sprovedenog postupka procjene uticaja, razmatranja predmetnog Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu, uvida u dostavljeni Izvještaj Komisije, a primjenom člana 24 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list CG“, broj 75/18), i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl.list CG“, broj 56/14, 20/15, 40/16, 37/17), odlučio kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Ovim Rješenjem utvrđena je obaveza nosiocu projekta da planirani projekat, realizuje u svemu prema mjerama zaštite životne sredine utvrđenim u Elaboratu procjene uticaja na životnu sredinu.

Realizovanost mjera zaštite životne sredine definisanih u Elaboratu o procjeni uticaja na životnu sredinu, na koji je data saglasnost utvrđuje i kontroliše nadležni inspeksijski organ, shodno članu 26 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Ovim Rješenjem utvrđena je obaveza Nosiocu projekta da u roku od dvije godine, od dana prijema Rješenja, pribavi građevinsku dozvolu ili podnese prijavu početka građenja objekta u smislu člana 25 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Rješenje je donijeto bez izjašnjenja stranke o rezultatima ispitnog postupka jer je utvrđeno da se donosi u korist stranke.

Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine obavijestuje zainteresovane organe, organizacije i javnost o donijetoj odluci.

PRAVNA POUKA: Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Glavnom administratoru Prijestonice Cetinje, u roku od 15 dana od dana prijema istog. Žalba se podnosi preko ovog Organa, u dva primjerka, taksirana sa 2 € a.t.

Naplaćena taksa po tarifnom broju 13 Odluke o administrativnim taksama Prijestonice Cetinje ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 051/19) u iznosu od 20,00 eura.

Obradila:

mr Radojka Radulović, dipl.ing.met.

R. Radulovic

SEKRETARKA
Snežana Kujović, dipl.ing.maš.
S. Kujovic

Dostavljeno:

- Crnogorski Telekom a.d. Podgorica, Moskovska 29 Podgorica,
- Ekološkoj inspekciji,
- Sekretarijatu,
- Arhivi.